

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства освіти і науки,
молоді та спорту України
29 березня 2012 року № 384

Форма № Н - 3.04

Ужгородський національний університет
(повне найменування вищого навчального закладу)
Кафедра англійської філології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з наукової роботи

Студеняк І. П.

береш 2016 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Іноземна мова (англійська)»

Факультет іноземної філології

Ужгород – 2016 рік

Робоча програма «Іноземна мова (англійська)»

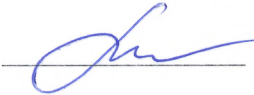
для аспірантів за напрямом підготовки очна, заочна, спеціальностей аспірантури.

Розробники: доц. Андрусак І.В., канд. філол. наук, доцент, доцент кафедри англійської філології, доц. Шовак О.І., канд. філол. наук, доцент, доцент кафедри англійської філології

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри англійської філології

Протокол від. "30" червня 2016 року № 9

Завідувач кафедри

(Голик С.В.)
(підпис)

(прізвище та ініціали)

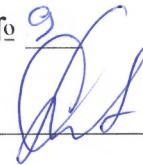
"30" червня 2016 року

Схвалено методичною комісією вищого навчального закладу за напрямом підготовки (спеціальністю) спеціальностей аспірантури
(шифр, назва)

Протокол від. "30" червня 2016 року № 9

"30" червня 2016 року
(Сенко В.В.)

Голова

Сенко В.

(підпис)

(прізвище та ініціали)

© Голик, 2016 рік
© _____, 20__ рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 8	Галузь знань: 01 Освіта, 03 Гуманітарні науки, 05 Соціальні та поведінкові науки, 08 Право, 09 Біологія, 10 Природничі науки, 11 Математика та статистика, 12 інформаційні технології, 29 Міжнародні відносини.	Нормативна	
Модулів – 2	Спеціальність: 011 Освітні, педагогічні науки; 032 Історія та археологія; 035 Філологія; 051 Економіка; 052 Політологія; 054 Соціологія; 081 Право; 091 Біологія; 102 Хімія; 102 – хімія; 104 Фізика та астрономія; 105 Прикладна фізика та наноматеріали; 111 Математика; 113 Прикладна математика; 122 Комп'ютерні науки; 221 Стоматологія; 227 Фізична терапія, ерготерапія; 292 Міжнародні економічні відносини.	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 4		1-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання: <u>реферат</u> , <u>проект</u> , <u>презентація</u> (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин - 180		1-й, 2-й	
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи аспіранта - 4	Ступінь вищої освіти: доктор філософії	32 год.	
		Практичні, семінарські	
		64 год.	
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
		144 год.	
		Індивідуальні завдання: 0 год.	

		Вид контролю: дві семестрові модульні контрольні роботи та підсумковий семестровий модульний контроль (залік та іспит)
--	--	--

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

40% до 60%

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – розвиток та удосконалення в аспірантів загальних (інструментальних, міжособистісних і т. ін.) і спеціальних (іншомовних) компетенцій, які забезпечують успішну діяльність у навчальній, науково-дослідній, професійній, інформаційній сферах діяльності з використанням англійської мови. Основна роль у програмі належить удосконаленню іншомовної комунікативної компетенції, а саме: лінгвістичної, соціолінгвістичної, соціокультурної, дискурсивної, соціальної, а також формування компетенцій, необхідних для використання англійської мови в навчальній, науковій та професійній діяльності, що уможливорює використання іноземної мови в науково-дослідній роботі.

Іншомовні комунікативні компетенції, сформовані у процесі вивчення курсу «Іноземна мова (англійська)», повинні відповідати рівню загальноєвропейських кваліфікаційних вимог третього рівня вищої освіти, європейській шкалі загальних мовних компетенцій, а саме: рівню знання англійської мови як іноземної незалежного користувача не нижче B2 (або C1 (досвідченого користувача).

Основні завдання:

- підтримка раніше набутих навичок і вмінь іншомовного спілкування і їх використання як бази для комунікативної компетенції у сфері наукової, дослідницької і професійної діяльності;
- розширення словникового складу іноземної мови (англійської), необхідного аспірантам для здійснення науково-дослідної і професійної діяльності відповідно до їхньої спеціалізації та напрямку наукової діяльності;
- розвиток професійно значущих вмінь та досвіду іншомовного спілкування в усіх видах мовленнєвої діяльності (читання, говоріння, аудіювання, письмо) в умовах наукового і професійного спілкування;
- розвиток в аспірантів вмінь і досвіду здійснення самостійної роботи з підвищення рівня володіння іноземною мовою (англійською), а також здійснення наукової, дослідницької і професійної діяльності з використанням англійської мови;
- реалізація набутих знань, навичок і вмінь у процесі пошуку, відбору і використання матеріалу англійською мовою для написання наукової роботи (статті, дисертації) та усного представлення результатів дослідження.

Навчальна дисципліна «Іноземна мова (англійська)» інтегрує два змістові розділи: загальномовної практики та наукової мови (англійської).

Курс *загальномовної практики* подається в основному на практичних заняттях. У рамках *загальномовної практики* відбувається удосконалення англомовних навичок та вмінь у всіх видах комунікативної діяльності (читанні, письмі, говорінні та аудіюванні), а також розширення мовної компетенції та раніше сформованих фонетичних, граматичних та лексичних навичок аспірантів. Усі заняття побудовані таким чином, щоб допомогти аспірантам підготуватися та сформувані навички самостійної підготовки для отримання сертифікату на знання англійської мови як іноземної відповідно до Загальноєвропейської рекомендації з мовної освіти (на рівні не нижче B2) у форматі міжнародних тестів, перелік яких визначений у додатку 1 чинного Порядку присвоєння вчених звань науковим і науково-педагогічним працівникам.

Розширення раніше сформованих фонетичних, граматичних та лексичних навичок аспірантів:

Фонетика

У процесі вивчення дисципліни удосконалюється фонетичні вміння та навички аспірантів в усному спілкуванні (в таких видах мовленнєвої діяльності, як говоріння та аудіювання), коректується вимова аспірантів. Основна увага зосереджена на смислороздільних факторах і ритміко-інтонаційному оформленні висловлювання (поділ на інтонаційно-сміслові групи-синтагми, правильне розміщення фразового, логічного наголосу, паузація, мелодія).

Грамматика

Підготовка аспірантів у межах курсу іноземної мови (англійської) націлена на розширення іншомовної компетенції та інтеграцію раніше сформованих граматичних навичок на матеріалі, що відповідає рівню не нижче B2 глобальної шкали Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти.

Лексика

У процесі вивчення курсу «Іноземна мова (англійська)» лексичний запас аспіранта повинен відповідати рівню не нижче B2 глобальної шкали Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти і складати приблизно 3250-3750 лексичних одиниць, включаючи загальнонавчальну лексику, загальнонаукову, термінологічну (фахову). Тематично лексика пов'язана з проведенням дослідження зі спеціальності, науковою роботою, участю в конференціях і т. ін.

У процесі загальномовної практики у результаті роботи над удосконаленням іншомовних вмінь та навичок в усіх видах мовленнєвої діяльності аспірант повинен вміти:

Говоріння:

• Монологічне мовлення:

- продукувати чітке, деталізоване висловлювання з логічною структурою у ситуаціях повсякденного спілкування та з проблем наукового дослідження відповідно до обраної спеціальності;
- виступати публічно на професійно-наукові теми з підготовленими презентаціями, доповідями на наукових конференціях, симпозіумах, круглих

столах, і т. ін.;

- достатньо швидко і спонтанно говорити, реагувати на основні ідеї, показувати переваги і недоліки різних точок зору іноземною мовою під час обговорень, дискусій, офіційних перемовин, лекцій, бесід, що пов'язані з обраною спеціальністю.
- **Діалогічне мовлення:**
- Вести діалог у межах науково-професійної сфери спілкування з достатнім рівнем спонтанності та невимушеності з урахуванням національної культури співбесідника;
- брати участь у наукових дискусіях, вільно висловлюючи свою точку зору.

Розуміння:

- **Аудіювання:**
- розуміти та розпізнавати основну та імпліцитну інформацію в ході професійно-наукових обговорень на загально-наукові та вузькоспеціальні теми;
- стежити за складною аргументацією мовця;
- розуміти намір мовця і комунікативні наслідки його висловлювання.
- **Читання:**
- розуміти та вміти перекладати із словником автентичні тексти за фахом з підручників, газет, науково-популярних і спеціалізованих журналів та Інтернет видань;
- розуміти деталі та загальний зміст наукового тексту, у т.ч. академічну та професійну кореспонденцію.

Письмо:

- писати зрозумілі, логічні деталізовані тексти різного спрямування, пов'язані з особистою та науковою сферами;
- писати тези, доповіді, реферати та анотації із високим ступенем граматичної коректності, висвітлюючи наукові питання та аргументуючи свою точку зору;
- писати наукові статті та оформлювати наукові праці іноземною мовою, відповідно до вимог, прийнятих у міжнародній практиці.

У межах розділу **наукової (академічної) мови** (англійської) відбувається розвиток та удосконалення вмінь і навичок аспірантів за такими напрямками: академічне читання (оглядове, детальне, пошукове); академічне аудіювання (сприйняття, засвоєння і відтворення інформації, почутої на лекціях, презентаціях і т. ін.); академічне письмо (написання первинних та вторинних наукових текстів англійською мовою), академічне говоріння (участь у дискусіях, семінарах, виступи із презентаціями, доповідями) й наукова лексика (фахова лексика). Вивчення наукової англійської мови відбувається на лекційних заняттях, з подальшим відпрацюванням на практичних заняттях.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Іноземна мова (англійська)» аспірант повинен:

знати:

- основи граматичної будови іноземної мови;
- основи термінологічної системи та понятійного апарату у відповідній науковій сфері;

- міжкультурні особливості ведення наукової діяльності;
- правила комунікативної поведінки в ситуаціях міжкультурного наукового спілкування;
- вимоги до оформлення наукових праць іноземною мовою, прийняті в міжнародній практиці;
- правила комунікативної поведінки в ситуаціях міжнародного науково-професійного і ділового спілкування;
- методика самостійної роботи, спрямовану на підтримування наявного рівня володіння іноземної мови та його підвищення;

вміти:

- оперувати граматиною, яка є характерною для іноземної мови професійно-наукового спілкування і підтримувати високий рівень граматичної правильності;
- читати, розуміти і використовувати оригінальну літературу іноземною мовою у відповідній сфері знань;
- розуміти на слух автентичне іншомовне монологічне та діалогічне мовлення в обраній сфері наукової та професійної діяльності;
- вилучати інформацію із текстів при прослуховуванні в ситуаціях наукового і професійного спілкування (доповідь, лекція, інтерв'ю, дебати);
- здійснювати усну комунікацію наукового спрямування іноземною мовою в монологічній і діалогічній формі (доповідь, повідомлення, презентація, дебати, круглий стіл і т. ін.);
- писати наукові статті, тези, реферати, повідомлення, доклади з проблем наукового дослідження іноземною мовою;
- оформлювати отриману із іноземних джерел інформацію у вигляді перекладу, реферату, анотації;
- використовувати етикетні форми науково-професійного спілкування;
- чітко викладати свою точку зору з наукової проблеми іноземною мовою;
- виконувати різноманітні логічні операції (аналіз, синтез, встановлення причинно-наслідкових зв'язків, аргументування, узагальнення і висновки, коментування);
- розуміти та оцінювати точку зору інших у ситуаціях іншомовного спілкування, прагнути до співпраці, досягнення розуміння, вироблення спільної позиції в умовах наявності різних поглядів і переконань;

мати навички:

- критично осмислювати матеріал у процесі пошукового, оглядового і детального читання, знаходити необхідну інформацію для написання

огляду, анотації, резюме;

- користуватися каталогами та довідковою літературою англійської мови;
- сприймати, засвоювати та конспектувати необхідну інформацію під час слухання лекцій;
- обробки великого об'єму іншомовної інформації з метою підготовки реферату, доповіді, презентації;
- ведення дискусій з тем, пов'язаних з науково-дослідницькою діяльністю;
- участі в наукових семінарах, дебатах, конференціях і т. ін.;
- виступу з презентаціями на наукові теми;
- структурувати текст, організувати і викладати думки на письмі;
- написання первинних (стаття, дисертація, доповідь, тези і т. ін.) та вторинних (реферат, анотація, резюме і т. ін.) англійською мовою;
- оформлення заявок для участі в міжнародних конференціях;
- ефективного використання комунікативних стратегій, специфічних для науково-професійних ситуацій.

У процесі засвоєння дисципліни в аспірантів формуються такі компетентності:

- володіння рівнем іноземної мови в усній та писемній формах, що відповідає рівню не нижче B2 (Upper Intermediate B2) глобальної шкали Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти;
- здатність застосовувати іноземну мову для пізнання, проведення дослідження, інтегрування знань у сфері своїх наукових інтересів;
- володіння навичками усного та письмового науково-дослідницького та професійного спілкування іноземною мовою;
- здатність до подальшого самовдосконалення у сфері іноземної мови;
- здатність до розвитку мовних і мовленнєвих умінь (говоріння, аудіювання, читання та письмо).
- демонструвати культуру мислення, здатність до узагальнення, аналізу, сприйняття інформації, постановці мети і виборі засобів її здійснення;
- прагнення до саморозвитку, підвищення своєї кваліфікації і майстерності;
- володіння основними методами, способами і засобами отримання, збереження, обробки інформації англійською мовою;
- навички роботи з комп'ютером як засобом управління інформацією;
- здатність працювати з інформацією англійською мовою в глобальній мережі інтернету;
- здатність логічно правильно, аргументовано і ясно будувати усне і письмове мовлення англійською мовою;
- критично оцінювати свої недоліки і переваги, вибирати шляхи розвитку переваг і позбавлення недоліків;
- використовувати основні положення і методи соціальних, гуманітарних, природничих, економічних наук при вирішенні наукових, соціальних і професійних завдань;

- усвідомлювати соціальну значимість своєї наукової, дослідницької, професійної роботи;
- мати високу мотивацію щодо здійснення наукової, дослідницької та професійної діяльності.

3. Програма навчальної дисципліни

3.1. Розподіл тем за модулем і змістовими модулями

<i>Модуль</i>	<i>Змістовий модуль</i>	<i>Номер теми та її назва</i>
<i><u>Модуль 1</u></i>	<u>№1</u>	Тема 1. Форми, типи та функції наукової комунікації. Тема 2. Функціональний стиль наукової літератури. Англійське наукове письмо. Тема 3. Сучасний англомовний академічний дискурс на різних рівнях мовної системи.
	<u>№2</u>	Тема 4. Правила пунктуації англійського академічного тексту. Тема 5. Особливості офіційного наукового спілкування. Тема 6. Презентація як засіб представлення наукового матеріалу.
<i><u>Модуль 2</u></i>	<u>№3</u>	Тема 7. Базові навички та вміння написання англійського наукового тексту. Тема 8. Анотація як вторинний науковий текст. Тема 9. Наукова стаття як базовий жанр академічного письма.
	<u>№4</u>	Тема 10. Доповідь на конференцію як окремий жанр англійського наукового письма. Тема 11. Обґрунтування теми дослідження англійською мовою. Тема 12. Риторика наукового дискурсу.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	Усього	у тому числі				
Лекції		Практичні заняття	Лабораторні	Індивідуальна робота	Самотійна робота	
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1						
Англомовна наукова комунікація. Сучасний англомовний академічний дискурс на різних рівнях мовної системи						
Змістовий модуль 1						
Тема 1. Форми, типи та функції наукової комунікації.	16	4	4			8
Тема 2. Функціональний стиль наукової літератури. Англійське наукове письмо.	16	2	6			8
Тема 3. Сучасний англомовний академічний дискурс на різних рівнях мовної системи.	26	4	6			16
Підготовка до контролю за змістовим модулем 1	2					2
Усього за змістовий модуль 1	60	10	16			34
Змістовий модуль 2						
Тема 4. Правила пунктуації англійського академічного тексту.	16	2	4			10
Тема 5. Особливості офіційного наукового	20	2	6			12

спілкування.						
Тема 6. Презентація як засіб представлення наукового матеріалу.	18	2	6			10
Підготовка до контролю за змістовим модулем 2	2					2
ІДНЗ	2					2
Підготовка до підсумкового контролю за модулем 1	2					2
Усього за змістовий модуль 2	60	6	16			38
Усього за модуль 1	120	16	32			72
Модуль 2						
Створення вторинних і первинних наукових текстів						
Змістовий модуль 3						
Тема 7. Базові навички та вміння написання англійського наукового тексту.	18	4	4			10
Тема 8. Анотація як вторинний науковий текст.	18	2	6			10
Тема 9. Наукова стаття як базовий жанр академічного письма.	20	2	6			12
Підготовка до контролю за змістовим модулем 3	2					2
Усього за змістовий модуль 3	58	8	16			34
Змістовий модуль 4						
Тема 10. Доповідь на конференцію як окремий жанр англійського наукового письма.	18	2	6			10

Тема 11. Обґрунтування теми дослідження англійською мовою.	20	2	6			12
Тема 12. Риторика наукового дискурсу.	18	4	4			10
Підготовка до контролю за змістовим модулем 4	2					2
ІДНЗ	2					2
Підготовка до підсумкового контролю	2					2
Усього за змістовий модуль 4	62	8	16			38
Усього за модуль 2	120	16	32			72
Усього:	240	32	64			144

5. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми та її зміст	Кількість годин
<i>Перший семестр.</i> <i>Модуль 1</i>		
Англомовна наукова комунікація. Сучасний англомовний академічний дискурс на різних рівнях мовної системи		
<i>Змістовий модуль 1</i>		
Лекція 1,2	Тема 1. Форми, типи та функції наукової комунікації. Наукова комунікація як складова фахової діяльності. Система усних (лекції, семінари, консультації з науковим керівником, колоквиуми, круглі столи і т. ін.) та письмових форм наукової комунікації (наукова стаття, анотація, заявки та пропозиції на отримання грантів, лист-звернення, супровідний лист). Поняття первинних та вторинних засобів наукової комунікації. Базові характеристики наукових форм комунікації (дисертації, наукової	4

	<p>статті, тез, доповіді, анотації, резюме і т. ін.). Сучасні тенденції в науковій комунікації. Невербальна комунікація. Особливості наукового етикету.</p>	
<i>Лекція 3</i>	<p>Тема 2. Функціональний стиль наукової літератури. Англійське наукове письмо. Поняття академічного функціонального стилю. Становлення та розвиток наукового функціонального стилю англійської мови. Характерні ознаки наукового функціонального стилю. Визначення наукового письма. Англійська мова як домінуючий засіб наукової комунікації. Основні комунікативні завдання дослідника. Міжкультурні особливості наукового стилю.</p>	2
<i>Лекція 4,5</i>	<p>Тема 3. Сучасний англійськомовний академічний дискурс на різних рівнях мовної системи. Особливості лексичного наповнення наукового тексту. Поняття терміну та професіоналізму. Особливості термінотворення сучасного науково-технічного вокабуляра. Особливості граматичного наповнення наукового тексту на рівні морфології (частини мови, основні граматичні категорії і т.ін.) Особливості граматичного наповнення наукового тексту на рівні синтаксису. Порівняльна характеристика українського та англійського наукового дискурсу на різних рівнях мовної системи. Стильові характеристики англійськомовного наукового тексту. Основні елементи стилю на різних рівнях мови: фонетичному, лексичному, граматичному. Мовленнєва та мовна організація англійського наукового письма: прямота, сила впливу, чіткість, ясність, грамотність. Використання гендерних маркерів мовлення (наприклад, вибір займенників та іменників). Гендерно-нейтральна лексика.</p>	4
	Усього за змістовий модуль:	10
Змістовий модуль 2		

Лекція 6	Тема 4. Правила пунктуації англійського академічного тексту. Основні правила пунктуації англійського наукового письма. Особливості британської пунктуації. Особливості американської пунктуації. Основні відмінності пунктуації між американським та британським варіантами англійської мови.	2
Лекція 7	Тема 5. Особливості офіційного наукового спілкування. Наукове ділове листування. Лист-запит на отримання інформації. Супровідний лист. Лист-подяка. Особливості заповнення реєстраційних форм. Рекомендаційний лист. Автобіографія, життєпис. Особливості електронної комунікації. Інтернет як особливий вид електронної комунікації.	2
Лекція 8	Тема 6. Презентація як засіб представлення наукового матеріалу. Поняття та види наукової презентації. Структура успішної наукової презентації: вступ, постановка проблеми, методика дослідження, підбір матеріалу, огляд літератури, обговорення результатів, висновки. Особливості ведення наукової дискусії після представлення презентації. Правила і методи відповіді на поставлені питання. Правила мовного етикету під час відповідей на питання.	2
	Усього за змістовий модуль:	6
	Усього за модуль 1:	16
<i>Другий семестр.</i> Модуль 2 Створення вторинних і первинних наукових текстів		
Змістовий модуль 3		
Лекція 9,10	Тема 7. Базові навички та вміння написання англійського наукового тексту. Структура, основні характеристики та особливості побудови параграфу наукового тексту. Постановка завдання та формулювання тези письмової роботи. Побудова аргументації на основі аналізу, узагальнення та з використанням фактів. Особливості конструювання параграфу (ввідне речення, опорне речення, заключне	4

	речення). Поділ наукового тексту на параграфи. Мовні засоби досягнення переходів і зв'язку між фактами, ідеями. Особливості написання параграфу залежно від жанрової диференціації академічного тексту.	
<i>Лекція 11</i>	Тема 8. Анотація як вторинний науковий текст. Поняття анотації наукової статті. Функції анотації. Види анотації. Структура і зміст анотації. Обов'язкові компоненти анотації. Вимоги до написання анотацій англійською мовою. Критерії оцінки анотації. Приклади написання анотацій з різних спеціальностей. Особливості написання анотації до автореферату дисертації.	2
<i>Лекція 12</i>	Тема 9. Наукова стаття як базовий жанр академічного письма. Концепція наукової статті. Характерні ознаки та особливості структурної будови наукової статті. Особливості змістового наповнення кожного структурного елементу статті. Граматичні та лексичні особливості тексту статті.	2
	Усього за змістовий модуль 1	8
<i>Змістовий модуль 4</i>		
<i>Лекція 13</i>	Тема 10. Доповідь на конференцію як окремий жанр англійського наукового письма. Доповідь на конференції як спосіб представлення основних результатів наукового дослідження. Характерні ознаки та особливості структурної будови доповіді. Особливості змістового наповнення кожного структурного елементу доповіді. Граматичні та лексичні особливості тексту доповіді.	2
<i>Лекція 14</i>	Тема 11. Обґрунтування теми дослідження англійською мовою. Формулювання теми, актуальності, мети, предмету, проблематики, теоретичної та практичної цінності дослідження і т. ін. англійською мовою. Дисертація як окремий жанр англійського наукового письма.	2

	Специфіка викладу теоретичної та практичної частини залежно від галузі дослідження.	
<i>Лекція 15, 16</i>	Тема 12. Риторика наукового дискурсу. Науковий диспут (academic debate) як науковий жанр, його характерні риси. Формули звертання. Основні мовні стратегії ведення та участі в науковому диспуті. Формати наукового диспуту. Прийоми ораторського мистецтва. Особливості публічних наукових виступів. Риторичні прийоми впливу на та володіння аудиторією на прикладах відомих особистостей і науковців. Роль паралінгвальних засобів мови (інтонація, тембр голосу, паузація і ін.) у процесі представлення наукових результатів. Риторичні функції академічного письма. Формулювання аргументу та контраргументу. Представлення власної точки зору. Оцінювання та реакція на точку зору інших.	4
	Усього за змістовий модуль 2	8
	Усього за модуль 2:	16

6. Теми практичних занять

<i>Номер заняття</i>	<i>Назва теми та зміст заняття</i>	<i>Кількість годин</i>
Модуль 1		
Змістовий модуль 1		
<i>Заняття 1,2</i>	Граматика: Засоби вираження теперішнього часу в сучасній англійській мові (Present Simple, Present Continuous, Present Perfect Simple, Present Perfect Continuous). Емфатичні конструкції з дієсловом у теперішньому часі. Використання англійських дієслів зі значенням статичності та нестатичності. Лексика: ключові слова, вирази, і фразові дієслова, пов'язані із засвоєнням нових знань і мислення (thinking and learning). Удосконалення навичок	4

	<p>читання / аудіювання: базові типи завдань із читання. Удосконалення навичок говоріння: тренувальні вправи на постановку правильної вимови: робота з різними моделями наголосу, інтонації, вміння володіти голосом.</p> <p>Письмо: тренувальні вправи із написання завдання 1 академічного письма: опис діаграм, таблиць.</p>	
<p><i>Заняття</i> 3,4</p>	<p>Граматика: Засоби вираження минулого часу в сучасній англійській мові (Past Simple, Past Continuous, Past Perfect Simple, Past Perfect Continuous). Засоби вираження минулої звички (used to; would). Емфатичні конструкції з дієсловом у минулому часі. Порівняльна характеристика вживання часових форм Present perfect та Past Simple; Past Simple та Past Continuous. Часові форми наративу, академічного включно. Лексика: ключові слова, вирази, і фразові дієслова, пов'язані із змінами та розвитком технологій (change and technology). Удосконалення навичок читання / аудіювання: базові типи завдань із аудіювання. Удосконалення навичок говоріння: тренувальні вправи на досягнення зв'язності власного мовлення.</p> <p>Письмо: тренувальні вправи із написання завдання 1 академічного письма: опис графіків, схем.</p>	4
<p><i>Заняття</i> 5,6</p>	<p>Граматика: Засоби вираження майбутнього часу (will, be going to, Present Continuous, Present Simple, Future Perfect Continuous). Підрядні речення часу. Лексико-граматичні засоби вираження майбутньої дії (be about to, be on the point/verge of, be due to, be to do, modals). Вираження майбутньої дії з точки зору минулого. Лексика: ключові слова, вирази, і фразові дієслова, пов'язані із категорією часу та роботи (time and work). Удосконалення навичок читання / аудіювання: тренувальні вправи на розуміння значення із контексту. Удосконалення навичок говоріння: тренувальні вправи на досягнення зв'язності власного мовлення.</p> <p>Письмо: тренувальні вправи із написання завдання 1 академічного письма: порівняння</p>	4

	діаграм, графіків, схем.	
Заняття 7,8	<p>Граматика: Іменник. Злічувальні / незлічувальні іменники. Артикль та особливості вживання означеного / неозначеного / нульового артикля. Квантифікатори та означальні слова.</p> <p>Лексика: ключові слова, вирази, і фразові дієслова, пов'язані із рухом, пересуванням та транспортом (movement and transport). Удосконалення навичок читання / аудіювання: тренувальні вправи на розуміння живої англійської мови. Удосконалення навичок говоріння: тренувальні вправи на досягнення зв'язності власного мовлення.</p> <p>Письмо: тренувальні вправи із написання завдання 1 академічного письма: опис карт.</p>	4
	Усього:	16
Змістовий модуль 2		
Заняття 9,10	<p>Граматика: Пасивний стан дієслова. Утворення часових форм пасивного стану. Вживання безособових пасивних конструкцій. Особливості вживання конструкцій з прямим і непрямым додатком. Необхідність уникнення вживання пасивних конструкцій. Особливості вживання каузативних конструкцій get/have sth done; get sb to do; have sb do; get/have sb doing. Переклад речень з дієсловом у пасивному стані. Лексика: ключові слова, вирази, і фразові дієслова, пов'язані із сферою комунікації та засобів масової інформації (communication and the media). Удосконалення навичок читання / аудіювання: тренувальні вправи на встановлення зв'язку між ідеями при читанні. Удосконалення навичок говоріння: тренувальні вправи на досягнення зв'язності власного мовлення. Письмо: Методичні характеристики щодо стилю письмових робіт. Визначення стилю через розгляд</p>	4

	типових помилок на лексичному і граматичному рівнях. Засоби досягнення основних елементів стилю наукового письма: прямота, сила впливу, чіткість, ясність, грамотність. Конкретні приклади редагування власного тексту.	
Заняття 11,12	Грамматика: Вживання модальних та напівмодальних дієслів у сучасній англійській мові. Вираження реальної та гіпотетичної можливості, дозволу, поради, докору, обов'язку, заборони, ступенів впевненості за допомогою модальних дієслів в теперішньому та минулому часі. Лексика: ключові слова, вирази, і фразові дієслова, пов'язані із категорією природи, ймовірності, можливості (chance and nature). Удосконалення навичок читання / аудіювання: тренувальні вправи на встановлення зв'язку між ідеями при сприйнятті інформації а слух. Удосконалення навичок говоріння: тренувальні вправи на розвиток вміння аналізувати власне мовлення. Письмо: Методичні характеристики щодо стилю письмових робіт. Лексичні складові стилю (синоніми, евфемізми, жаргонізми, кліше). Грамматичні складові стилю (морфологічні, синтаксичні). Приклади граматичних конструкцій, яких потрібно уникати. Використання гендерних маркерів мовлення (вибір займенників та іменників). Порівняння некоректного вживання з прикладами гендерно-нейтральної лексики.	4
Заняття 13,14	Грамматика: Неозначені форми дієслова. Інфінітив. Форми інфінітиву перехідних та неперехідних дієслів. Значення і вживання форм інфінітиву. Об'єктний інфінітивний комплекс. Суб'єктний інфінітивний комплекс. Прийменниковий інфінітивний комплекс. Вживання інфінітива без частки <i>to</i> . Лексика: ключові слова, вирази, і фразові дієслова, пов'язані із категорією кількості та грошей (quantity and money). Удосконалення навичок читання / аудіювання: тренувальні	4

	вправи на вирізнення деталей та парафразів при читанні. Розвиток навичок говоріння: розповідь про себе, своє рідне місто і т.ін. Письмо: Методи і засоби підготовки до письма. Основні методи генерації і структурування змістової складової письма (мозковий штурм, кластерне письмо, «лупінг», тагеміка, журналістські питання, інтелект-карта і т.ін.) та їх приклади. Тренувальні вправи з написання листів різних типів.	
Заняття 15,16	Грамматика: Герундій. Герундій. Іменникові та дієслівні властивості герундія. Форми герундія. Особливості вживання герундія. Порівняння вживання герундія та інфінітива. Лексика: ключові слова, вирази, і фразові дієслова, пов'язані із категорією матеріалів та штучно створеного навколишнього середовища (materials and the built environment). Удосконалення навичок читання / аудіювання: тренувальні вправи на вирізнення деталей та парафразів при сприйнятті інформації на слух. Удосконалення навичок говоріння: відповідь на тему, що стосується власних інтересів та цінностей. Письмо: Методи і засоби підготовки до письма. Основні методи генерації і структурування змістової складової письма (мозковий штурм, кластерне письмо, «лупінг», тагеміка, журналістські питання, інтелект-карта і т.ін.) та їх приклади. Тренувальні вправи з написання листів різних типів.	4
	Усього:	16
	Усього за модуль 1	32
Модуль 2		
Створення вторинних і первинних наукових текстів		
Змістовий модуль 1		
Заняття 17, 18	Грамматика: Дієприслівник і дієприкметник. Утворення дієприкметників у англійській мові. Форми дієприкметників. Значення та	4

	<p>вживання дієприкметників. Об'єктний дієприкметниковий комплекс. Суб'єктний дієприкметниковий комплекс. Незалежний дієприкметниковий комплекс. Лексика: ключові слова, вирази, і фразові дієслова, пов'язані із категорією вираження реакції та здоров'я (reactions and health). Удосконалення навичок читання / аудіювання: тренувальні вправи на розвиток вміння робити висновки при читанні. Удосконалення навичок говоріння: відповідь на тему, що стосується власних інтересів та цінностей. Письмо: базові навички академічного письма. Практичні вправи із розпізнання частин параграфа, розуміння процесу конструювання параграфів, вправи на різні типи параграфів.</p>	
<p><i>Заняття 19, 20</i></p>	<p>Граматика: Категорія способу дієслова в сучасній англійській мові. Умовні речення різних типів. Змішаний тип умовних речень. Конструкції «I wish», «If only», «it's (high/about time)» «would rather/sooner». Інверсія в умовних реченнях. Інші структури умовного способу. Лексика: ключові слова, вирази, і фразові дієслова, пов'язані із категорією влади та соціальних питань (power and social issues). Удосконалення навичок читання / аудіювання: тренувальні вправи на розвиток вміння робити висновки при сприйнятті інформації на слух. Удосконалення навичок говоріння: відповідь на тему, що стосується власних інтересів та цінностей. Письмо: базові навички академічного письма. Практичні вправи із постановки завдання, вибору тези та її формулювання.</p>	<p>4</p>
<p><i>Заняття 21, 22</i></p>	<p>Граматика: Вживання прикметників та прислівників у сучасній англійській мові. Їхня позиція в реченні. Градуйовані та неградуйовані прикметники та способи їхнього підсилення. Особливості утворення прислівників в англійській мові. Складні випадки використання прикметників і прислівників. Граматична категорія ступенів порівняння прикметників та прислівників.</p>	<p>4</p>

	<p>Основні порівняльні конструкції. Лексика: ключові слова, вирази, і фразові дієслова, пов'язані із категорією якості та мистецтва (quality and the arts). Удосконалення навичок читання / аудіювання: тренувальні вправи на розвиток вміння робити стислий виклад прочитаної інформації. Удосконалення навичок говоріння: відповідь на запропоновану тему із висловленням власної думки. Письмо: базові навички академічного письма. Практичні вправи із побудови аргументу. Аналіз основних помилок при побудові висновків, причинно-наслідкових зв'язків, узагальненні. Приклади використання логіки в академічному письмі, розповсюджені логічні помилки.</p>	
Заняття 23, 24	<p>Граматика: Підрядні речення. Відносні займенники в відносних підрядних реченнях. Означальне та неозначальне підрядне речення. Підрядні речення з дієприслівником. Підрядні речення з інфінітивом. Підрядне речення поступки. Лексика: ключові слова, вирази, і фразові дієслова, пов'язані із категорією взаємовідносин між людьми (relationship and people). Удосконалення навичок читання / аудіювання: тренувальні вправи на розвиток вміння заповнювати таблиці, діаграми, схеми на основі прочитаної інформації. Удосконалення навичок говоріння: відповідь на запропоновану тему із висловленням власної думки. Письмо: тренувальні вправи із написання анотації англійською мовою.</p>	4
	Усього:	16
Змістовий модуль 2		
Заняття 25, 26	<p>Граматика: Питальні речення різних типів та їхнє утворення. Розділові запитання. Непрямі питання. Лексика: ключові слова, вирази, і фразові дієслова, пов'язані із лексикою категорії вподобань та дозвілля (preference and leisure activity). Удосконалення навичок читання /</p>	4

	<p>аудіювання: тренувальні вправи на розвиток вміння заповнювати таблиці, діаграми, схеми на основі прослуханої інформації. Удосконалення навичок говоріння: відповідь на запропоновану тему із висловленням власної думки. Письмо: тренувальні вправи із написання наукової статті англійською мовою.</p>	
<p>Заняття 27, 28</p>	<p>Граматика: Непряма мова: зміни часових форм дієслова. Зміни модальних та напівмодальних дієслів у непрякій мові. Зміни займенників та означальних слів у непрякій мові. Питання у непрякій мові. Накази та прохання в непрякій мові. Дієслова непрямої мови. Лексика: ключові слова, вирази, і фразові дієслова, пов'язані із</p> <p>Удосконалення навичок читання / аудіювання: тренувальні вправи на розвиток вміння визначати тему інформаційного відрізка на слух. Удосконалення навичок говоріння: відповідь на запропоновану тему із висловленням власної думки. Письмо: тренувальні вправи із написання доповіді на конференцію англійською мовою.</p>	4
<p>Заняття 29, 30</p>	<p>Граматика: Інверсія із заперечними адвербіальними словами та фразами. Інші типи інверсії. Речення з топікальним виділенням (cleft-речення). Конструкції з so/such/too/enough. Лексика: ключові слова, вирази, і фразові дієслова, пов'язані із</p> <p>Удосконалення навичок читання / аудіювання: тренувальні вправи на розвиток вміння визначати точку зору автора прочитаного тексту. Удосконалення навичок говоріння: відповідь на запропоновану тему із висловленням власної думки. Письмо: написання обґрунтування теми власного дослідження. Тренувальні вправи із формулювання теми, актуальності, мети дослідження англійською мовою.</p>	4
<p>Заняття 31, 32</p>	<p>Граматика: Присвійний відмінок у сучасній англійській мові, особливості утворення та вживання. Присвійні займенники. Лексика: ключові слова, вирази, і фразові дієслова, пов'язані із</p>	4

	Удосконалення навичок читання / аудіювання / говоріння: інтегровані завдання із читання, аудіювання та говоріння. Письмо: написання обґрунтування теми власного дослідження. Тренувальні вправи із формулювання предмету, проблематики, теоретичної та практичної цінності дослідження англійською мовою.	
	Усього за змістовий модуль 2:	16
	Усього за модуль 2	32

7. Самостійна робота

<i>Назва теми та її зміст</i>	<i>Кількість годин</i>
<i>Перший семестр.</i>	
<i>Модуль 1</i>	
<i>Змістовий модуль 1</i>	
Тема 1. Форми, типи та функції наукової комунікації. Опрацювання лекцій 1, 2. Самостійне опрацювання таких завдань: Сучасні тенденції в науковій комунікації. Особливості наукового етикету. Аналіз опису діаграм та таблиць у наукових статтях із фаху, опублікованих в авторитетних міжнародних виданнях. Представлення результатів власного дослідження у виді діаграми та таблиці та їхній опис.	8
Тема 2. Функціональний стиль наукової літератури. Англійське наукове письмо. Опрацювання лекції 3. Самостійне опрацювання таких завдань: Становлення та розвиток наукового функціонального стилю англійської мови. Англійська мова як домінуючий засіб наукової комунікації. Аналіз опису графіків та схем у наукових статтях із фаху, опублікованих в авторитетних міжнародних виданнях. Представлення результатів власного дослідження у виді графіку та схеми та їхній опис.	8
Тема 3. Сучасний англомовний академічний дискурс на різних рівнях мовної системи. Опрацювання лекцій 4, 5. Самостійне опрацювання таких завдань:	16

Особливості термінотворення сучасного науково-технічного вокабуляра. Порівняльна характеристика українського та англійського наукового дискурсу на різних рівнях мовної системи. Аналіз засобів досягнення основних елементів стилю наукового письма (прямота, сила впливу, чіткість, ясність, грамотність) у наукових статтях із фаху, опублікованих в авторитетних міжнародних виданнях. Приклад редагування власного тексту.	
Підготовка до поточного контролю по змістовому модулю 1	2
<i>Змістовий модуль 2</i>	
Тема 4. Правила пунктуації англійського академічного тексту. Опрацювання лекції 6. Основні відмінності пунктуації між американським та британським варіантами англійської мови. Аналіз вживання пунктуаційних знаків у наукових статтях із фаху, опублікованих в авторитетних міжнародних виданнях.	10
Тема 5. Особливості офіційного наукового спілкування. Опрацювання лекції 7. Самостійне опрацювання таких завдань: Інтернет як особливий вид електронної комунікації. Написання листів різного типу.	12
Тема 6. Презентація як засіб представлення наукового матеріалу. Опрацювання лекції 8. Самостійне опрацювання таких завдань: Поняття та види наукової презентації. Правила мовного етикету під час відповідей на питання. Підготовка та представлення презентації з теми дослідження.	10
Підготовка до поточного контролю по змістовому модулю 2	2
ІДНЗ	2
Підготовка до підсумкового контролю (залік)	2
Разом за модуль 1	72
<i>Другий семестр.</i> Модуль 2 Створення вторинних і первинних наукових текстів	
<i>Змістовий модуль 1</i>	

<p>Тема 7. Базові навички та вміння написання англійського наукового тексту. Опрацювання лекцій 9, 10. Поділ наукового тексту на параграфи. Особливості написання параграфу залежно від жанрової диференціації академічного тексту.</p> <p>Рейтинги наукових видань. Основні стратегії публікацій. Проведення критичної оцінки видання. Інформація щодо рівня цитування, імпаکت-фактора і т.ін. Вибір видання для публікації.</p>	10
<p>Тема 8. Анотація як вторинний науковий текст. Опрацювання лекції 11. Самостійне опрацювання таких завдань: поняття анотації наукової статті. Функції анотації. Види анотації. Аналіз англійських анотацій статей з фаху, опублікованих в авторитетних міжнародних виданнях з точки зору їхньої структури та мовного наповнення.</p>	10
<p>Тема 9. Наукова стаття як базовий жанр академічного письма. Опрацювання лекції 12. Самостійне опрацювання таких завдань: Концепція наукової статті. Основні формати оформлення тексту англійських наукових робіт. Типи форматів письмових робіт залежно від сфери знань (MLA, APA, Chicago/Turabian, Harvard, CGOS, CBE). Вимоги до форматування залежно від галузі знань з прикладами. Приклад оформлення сторінок за форматами MLA, APA. Правила цитування джерел у різних форматах. Інтерактивні ресурси оформлення посилань залежно від формату. Аналіз англійських наукових статей з фаху, опублікованих в авторитетних міжнародних виданнях з точки зору їхньої структури та мовних засобів вираження основних структурних елементів.</p>	12
<p>Підготовка до поточного контролю по змістовому модулю 1</p>	2
<i>Змістовий модуль 2</i>	
<p>Тема 10. Доповідь на конференцію як окремий жанр англійського наукового письма. Опрацювання лекції 13. Самостійне опрацювання таких завдань: Доповідь на конференції як спосіб представлення основних результатів наукового дослідження.</p> <p>Публікація в міжнародних рецензованих виданнях. Визначення рецензованого видання. Загальна методика написання, редагування, підготовки до друку статті.</p>	10

Написання супровідного листа. Особливості процесу рецензування статей в журналах. Написання доповіді та створення презентації до неї.	
Тема 11. Обґрунтування теми дослідження англійською мовою. Опрацювання лекції 14. Самостійне опрацювання таких завдань: Специфіка викладу теоретичної та практичної частини залежно від галузі дослідження. Основні правила посилання на джерела. Правила посилання. Оцінка різних джерел формації (друкованих, інтернет-джерел). Первинні і вторинні джерела інформації. Визначення цитування, перефразування, резюмування. Переваги та недоліки цитування. Доречність використання цитування (прямого і непрямого), перифраз, резюме залежно від думки, тексту. Граматичне оформлення переказу джерела.	12
Тема 12. Риторика наукового дискурсу. Опрацювання лекцій 15, 16. Самостійне опрацювання таких завдань: Науковий диспут (academic debate) як науковий жанр, його характерні риси. Особливості публічних наукових виступів. Риторичні прийоми впливу на та володіння аудиторією на прикладах відомих особистостей і науковців. Виконання проекту з проведення наукового диспуту за актуальними питаннями із теми дослідження.	10
Підготовка до поточного контролю по змістовому модулю 2	2
ІДНЗ	2
Підготовка до підсумкового контролю (іспит)	2
Разом за модуль 2	72
Разом за курс:	144

8. Методи навчання

Викладання та навчання дисципліни здійснюється з урахуванням наково-дослідної роботи аспіранта. Основні форми навчання та викладання – лекції,

практичні заняття та самостійна робота аспіранта. Навчальний курс будується таким чином, щоб сприяти розвитку дослідницьких та професійно значимих компетенцій.

Зміст курсу англійської мови для аспірантів, який розрахований на два семестри, базується на оригінальних англомовних джерелах (наукові публікації, оголошення про гранти, проекти, конференції, реклама нових наукових розробок, періодика, Інтернет, оригінальна наукова література і т. ін.) із спеціальності аспірантів. На основі зазначених джерел удосконалюються необхідні мовленнєві навички і вміння у різних видах мовленнєвої діяльності (читання, говоріння, аудіювання, письмо). На цій основі також розширюються та поглиблюються необхідні знання та вміння в області фонетики, лексики, граматики. Удосконалення володіння мовним матеріалом (фонетика, граматика, лексика), а також активне засвоєння найбільш вживаної науково-професійної лексики англійської мови також відбувається під час участі аспірантів в лекціях, практичних заняттях та самостійної роботи при виконання різноманітних вправ, представленні презентацій, проектів та інших виступів аспірантів. Аспірантам рекомендується укладати глосарій лексики з теми наукового дослідження.

Лекції націлені на вивчення теоретичних основ англійського наукового письма, готують аспірантів до критичного аналізу наукової літератури.

Матеріал програми подається як у формі традиційних, так й у формі таких лекцій: лекції із заздалегідь запланованими помилками; лекції-конференції; лекції-бесіди; лекції-візуалізації; лекції із застосуванням техніки зворотного зв'язку (інтерактивна лекція).

Лекції поєднуються з практичними заняттями, які є ефективною формою організації навчальних занять. На практичних заняттях відбувається опрацювання матеріалу лекцій, а також подається курс *загальномовної практики* з удосконалення англомовних навичок та вмінь у всіх видах комунікативної діяльності (читанні, письмі, говорінні та аудіюванні). Особлива увага на практичних заняттях приділяється розширенню раніше сформованих фонетичних, граматичних та лексичних навичок аспірантів. Лекції та практичні заняття побудовані таким чином, щоб допомогти аспірантам підготуватися та сформувані навички самостійної підготовки для отримання сертифікату на знання англійської мови як іноземної відповідно до Загальноєвропейської рекомендації з мовної освіти (на рівні не нижче B2) у форматі міжнародних тестів, перелік яких визначений у додатку 1 чинного Порядку присвоєння вчених звань науковим і науково-педагогічним працівникам.

Самостійна робота аспірантів полягає у:

- виконанні індивідуальних практичних завдань різних рівнів;
- підготовці до лекцій, практичних занять, групових завдань (проектів, презентацій, мініконференцій, дебатів і т. ін.);
- написанні рефератів (українською та англійською мовами);
- підготовці повідомлення на задані теми;
- читання оригінальних текстів із спеціальності;
- ведення термінологічного словника;

- виконанні завдань науково-пошукової роботи (написання рефератів за тематикою проблемного характеру, розробку доповідей для публічного виступу, підготовку тестів, анкет, бесід, інтерв'ю тощо).

9. Методи контролю

Контроль здійснюється у формах, передбачених для вищої школи:

- Усна форма контролю: усне опитування (індивідуальне і фронтальне); представлення проектів, презентацій, доповідей і т. ін.
- Письмовий контроль: письмова контрольна робота, тестування, проектна і презентаційна робота, написання рефератів, доповідей.

10. Критерії поточного оцінювання знань та підсумкового контролю

Оцінка знань, умінь та практичних навичок аспірантів з навчальної дисципліни «Іноземна мова (англійська)» визначається з урахуванням результатів поточної навчальної діяльності аспіранта, оцінки за модуль, а також результатів самостійної роботи аспірантів (представленої презентаціями, проектами, рефератами тощо). Під час семестру аспіранти вивчають два модулі, кожен з яких представлений двома змістовими модулями. Після виконання опрацювання змістовного модуля здійснюється контроль у вигляді письмової контрольної роботи.

Оцінювання навчальних досягнень та практичних навичок аспірантів за модуль здійснюється за 100-бальною системою.

11. Розподіл балів, присвоюваних аспірантам

Розподіл балів, які отримують студенти

Відповідно до навчального плану підсумковий модульний контроль проводиться у формі заліку та іспиту.

Оцінка знань, умінь та практичних навичок аспірантів з навчальної дисципліни ІНОЗЕМНА (АНГЛІЙСЬКА) МОВА визначається з урахуванням результатів поточної навчальної діяльності аспіранта та оцінок засвоєння ним окремих модулів, його відвідування, а також результатів самостійної роботи аспіранта.

Відповідно до навчального плану аспіранти вивчають іноземну (англійську) мову протягом двох семестрів. Кожен семестр включає 2 модулі (модуль з програмового лекційного матеріалу та модуль, що відображає рівень засвоєння програмового матеріалу на практичних заняттях) з дисципліни (разом – два). Після виконання кожного змістового модуля (лекції, практичні заняття) здійснюється контроль у вигляді письмової контрольної роботи.

У процесі навчання аспірант повинен оволодіти **програмовим лекційним матеріалом, який оцінюється 100-ма балами**. Загальна кількість досягається за рахунок додавання балів за:

- Модульну контрольну роботу - 50 балів;

- Відвідування – 16 балів (8 занять оцінюються в 2 бали кожне);
- Самостійна робота - оцінюється лектором в 34 бали.

У процесі оволодіння **програмовим матеріалом на практичних заняттях** (загальна кількість балів – 100) розподіл балів є таким:

- Модульна контрольна робота - 30 балів;
- Практичні заняття – 48 балів (16 занять оцінюються в 3 бали кожне);
- Самостійна робота - оцінюється викладачем в 22 бали.

Загальна оцінка з навчальної дисципліни “англійська мова” вираховується як середнє арифметичне суми балів отриманих у результаті оволодіння лекційним та практичним програмовим матеріалом. Оцінювання *практичних навичок* аспіранта відбувається після оцінювання його рівня оволодіння *програмового лекційного матеріалу*.

Залік / Іспит може скласти також аспірант, який хоче покращити підсумкову оцінку за модуль. При цьому аспірант не може отримати нижчий бал, ніж той, що виставлений за модуль.

Оцінка знань, умінь та практичних навичок аспірантів з навчальної дисципліни **ІНОЗЕМНА МОВА (АНГЛІЙСЬКА)** визначається за шкалою, поданою у Таблиці.

Таблиця

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Після виконання програми змістового модулю у визначений деканатом термін здійснюється поточний модульний контроль у вигляді письмової контрольної роботи, представленої тестами, які оцінюється у межах від 0 до 50 балів. Якщо з об'єктивних причин аспірант не пройшов модульний контроль у визначений термін, то він має право за дозволом деканату пройти його протягом двох тижнів після виникнення заборгованості.

Модульна контрольна робота на основі прослуханого курсу лекцій включає 25 теоретичних тестових завдань. Теоретичні питання є рівноцінними за рівнем складності.

Модульна контрольна робота на основі практичних завдань включає 30 тестових завдань (по 1 балу за кожне правильно виконане завдання). Завдання є рівноцінними за рівнем складності й охоплюють програмовий граматичний і лексичний матеріал.

Відповідно до навчального плану підсумковий модульний контроль проводиться у формі заліку та іспиту.

Оцінка знань, умінь та практичних навичок аспірантів з навчальної дисципліни ІНОЗЕМНА МОВА (АНГЛІЙСЬКА) визначається з урахуванням результатів поточної навчальної діяльності аспіранта та оцінок засвоєння ним окремих модулів, а також результатів самостійної роботи аспіранта.

Відповідно до навчального плану аспіранти вивчають іноземну (англійську) мову протягом двох семестрів. Кожен семестр включає один модуль з дисципліни (разом – два). Кожен з модулів складається з двох змістових модулів (разом – чотири). Після виконання кожного змістового модуля (лекції, практичні, індивідуальні завдання) здійснюється контроль у вигляді письмової контрольної роботи, тестування або проектної (презентаційної) роботи.

Аспірант, який разом за модуль отримав 60 і більше балів, має право не складати залік/іспит з дисципліни. У заліково-екзаменаційну відомість заноситься загальна підсумкова оцінка.

Аспірант, який в результаті підсумкового оцінювання за модулем отримав менше 60 балів складає залік/іспит з дисципліни. У разі, коли відповідь аспіранта під час заліку/іспиту оцінена менше, ніж 60 балів, він отримує підсумкову кількість балів, що відповідає оцінці «не зараховано».

Залік може складати також аспірант, який хоче покращити підсумкову оцінку за модуль. При цьому аспірант не може отримати нижчий бал, ніж той, що виставлений за модуль.

Оцінка знань, умінь та практичних навичок аспірантів з навчальної дисципліни ІНОЗЕМНА МОВА (АНГЛІЙСЬКА) визначається за шкалою, поданою у Таблиці 12.1.

Таблиця 12.1.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Оцінювання навчальних досягнень та практичних навичок аспірантів за кожний змістовий модуль здійснюються за 100-бальною системою. Підсумкова оцінка за модуль вираховується як сума оцінок обох змістових модулів.

Підсумкова оцінка за кожен змістовий модуль вираховується на основі поточного оцінювання за двома складовими:

- контроль *систематичності та активності* роботи аспіранта протягом семестру;
- контроль за виконання *модульних завдань* (тести, письмова робота, проектні роботи, звітування за доручене завдання).

При контролі *систематичності та активності* роботи аспіранта оцінюванню підлягають:

- відвідування лекційних та практичних занять;
- активність на лекційних та практичних заняттях;
- опрацювання питань, винесених на самостійне вивчення;
- виконання обов'язкових індивідуальних завдань (укладання картотеки термінів дисципліни, конспектування питань для самостійного вивчення, укладання двомовного словничка термінів дисципліни і т. ін.)
- рівень засвоєння програмового матеріалу.

На основі оцінювання систематичності та активності роботи аспіранта виставляються бали за засвоєння теми. При цьому максимальна кількість балів,

яку може набрати аспірант за засвоєння тем і виконання індивідуального завдання за кожен змістовий модуль, становить 35 балів.

12. Методичне забезпечення

Науково-методичне забезпечення навчального процесу – це сукупність документів, наукових, навчальних, методичних матеріалів, які: а) описують зміст, б) встановлюють структуру, в) визначають результат, г) регламентують перебіг навчального процесу.

13. Рекомендована література

1. Alexander L.G. Longman English Grammar Practice / L.G.Alexander / Longman Limited, 2000. – 234 p.
2. Barker C. Boost Your Vocabulary 2 / C. Barker. – Pearson Education, 2001. – 88 p.
3. Barming L.A. Learning to Use Articles / Barming L.A. / M. : Publishing House, 1989. – 231 p.
4. Biber D. Longman Student Grammar of Spoken and Written English / D.Biber. – Harlow: Longman, 2003. – 189 p.
5. Business Vocabulary in Use / [ed. by M.Thomson]. – Cambridge: Cambridge University Press, 2002. – 231 p.
6. Carter R. Cambridge Grammar of English / R.Carter. – Cambridge: CUP, 2007. – 231 p.
7. English for Proficiency in Speaking and Writing [ed. by G.Zavalskaya]. – Uzhhorod, 1997. – 176 p.
8. Eastwood J. Oxford Learner's Grammar / J.Eastwood. – Oxford: OUP, 2005.
9. Evans V. Upstream ads. C1 / V. Evans, L. Edwards. – London: Express Publishing Student's Book, 2007 – 256 p.
10. Foley M. Advanced Learner's Grammar / Foley M. – Harlow: Longman, 2003. – 288 p.
11. Fuchs M. Grammar Express / M. Fuchs, M. Bonner. – Pearson Education, 2007. – 415 p.
12. Gough C. English Vocabulary Organizer / C. Gough. – Language Teaching Publications, 2001. – 224 p.
13. Mind Speaks to Mind / [ed. by Dean Curry] // Selected American Essays for Advanced Students of English as a Foreign Language. – Washington D.C., 1988. – 76 p.
14. Mann M. Destination C1&C2 / M. Mann, S. Taylor-Knowles. – Mac Millan, 2011. – 312 p.
15. McCarthy M. Academic Vocabulary in Use / M. McCarthy. F. O'Dell. – Cambridge University Press, 2012. – 176 p.
16. McCarthy M. English vocabulary in Use advanced/ M. McCarthy. F. O'Dell. – Cambridge University Press, 2002. – 314 p.
17. Misztal M. Tests in English (thematic vocabulary) / M. Misztal. – К.: Знання, 1999. – 352 p.

18. Murphy R. English Grammar in Use / Murphy R. / Cambridge University Press, 1994. – 231 p.
19. Redman S. English Vocabulary in Use / S. Redman. – Cambridge University Press, 2004. – 262 p. – 211 p.
20. Side R. Grammar and Vocabulary for Cambridge Advanced and Proficiency / R. Side. – Harlow: Longman, 2002.
21. Shovak O. I. Phrasal Verbs in Modern English / O. I. Shovak, N. V. Petiy. – Uzhhorod, 2012 – 152 p.
22. Swan M. Practical English Usage / Swan M. – Oxford: OUP, 2006.
23. Thomson A.I. A Practical English Grammar / A.I. Thomson / Oxford: Oxford University Press, 1986. – 321 p.
24. Vince M. First Certificate Language Practice / M. Vince. – Oxford: Heinemann, 1998. – 309 p.
25. Watcyn-Jones P. Target vocabulary 1 / P. Watcyn-Jones. – Penguin Group, 1994. – 153 p.
26. Yule G. Oxford Practice Grammar / G. Yule. – Oxford University Press, 2006. – 280 p.
27. Бородина Д.С. Английский язык для аспирантов : учебное пособие для подготовки аспирантов и соискателей к экзамену кандидатского минимума по английскому языку / Д.С. Бородина, К.А. Мележик. – Киев : ЦУЛ, 2013. – 407 с.
28. Борщовецька В. Д. Англійська мова: навч. посібник для студ. вузів / В. Д. Борщовецька. – Київ : Центр учбової літ. (ЦУЛ), 2008. – 153 с. : рис., табл. - Бібліогр.: с.149-150 (17 назв.)
29. Яхонтова Т.В. Основи англомовного наукового письма : Навч. посіб. для студ., асп. і науковців / Т. В.Яхонтова; Львів. нац. ун-т ім. І.Франка. - Л., 2002. - 218 с. - англ.

Інформаційні ресурси

30. <http://cw.routledge.com/ref/ethics/entries/politicalcorrectness.pdf>
31. <http://sskkii.gu.se/jens/publications/docs001-050/041E.pdf>
32. <http://www.culturology.com/pdfs/TipsforCross-CulturalCommunication.pdf>
33. <http://www.en.wikipedia.org>
34. <http://www.youtube.com/watch?v=qeIugvb1IPg>
35. <http://www9.georgetown.edu/faculty/tannend/TANNEN%20ARTICLES/PDFs%20of%20Tannen%20Articles/1985/Cross-Cultural%20Communication.pdf>
36. Матеріали веб-сайту [englishtips.org](http://www.englishtips.org).
37. Матеріали веб-сайту www.englishwell.info
38. Матеріали веб-сайту www.alleng.ru
39. Матеріали веб-сайту <http://www.bellenglish.com>
40. Матеріали веб-сайту <http://www.bbc.co.uk/worldservice/learningenglish>
41. Матеріали веб-сайту <http://www.oup.co.uk>
42. Матеріали веб-сайту <http://www.ucl.ac.uk/internet-grammar/home.html>
43. Матеріали веб-сайту <http://www.edufind.com/english/grammar>

44. Матеріали веб-сайту <http://www.usingenglish.com>
45. Матеріали веб-сайту <http://www.roseofyork.co.uk/learning.html>
46. Матеріали веб-сайту <http://www.churchillhouse.com/english/learners.html>
47. Матеріали веб-сайту <http://owl.english.purdue.edu/owl/resource/606/1/>